

Câteva aspecte juridice privind licențele deschise

1. Încheierea contractelor printr-un click
2. Legislația românească privind dreptul de autor
si Licențele deschise
3. Creative Commons – licențe deschise pentru
alte opere în afară de software

Bogdan Manolea
www.legi-internet.ro

18 Mai 2007, Brașov, Romania

1. Încheierea contractelor...

- Un contract = un acord de voință

...printr-un click

- Art. 9 – Legea comerțului electronic 365/2002
Încheierea contractului prin mijloace electronice

(1) Dacă părțile nu au convenit altfel, contractul se consideră încheiat în momentul în care acceptarea ofertei de a contracta a ajuns la cunoștința ofertantului

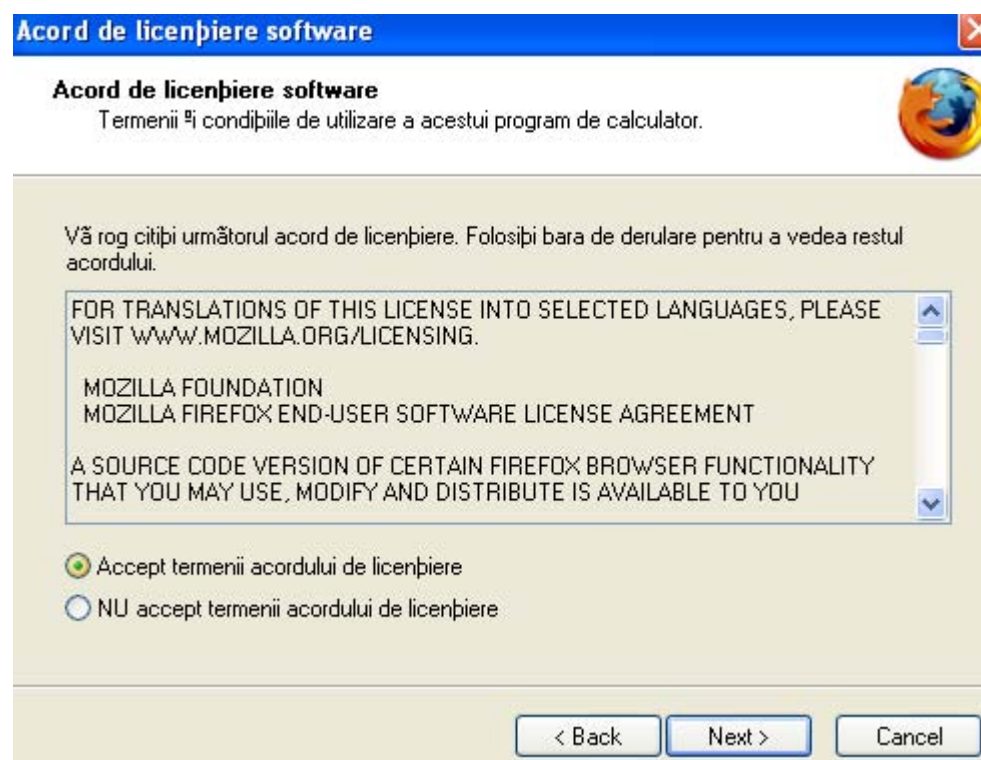
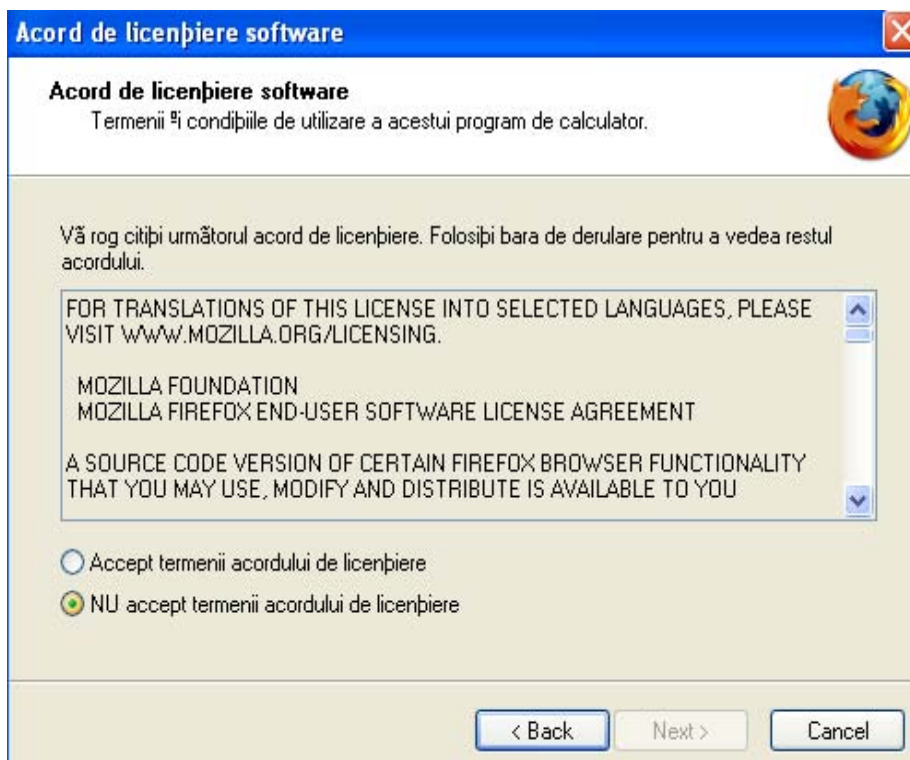
Ofertant = cel ce licențiază software

Oferta de a contracta = licența sub care se poate folosi
acel program soft

Acceptarea ofertei = click !

Doar un click !

- Acceptarea ofertei – acțiune din partea destinatarului

Click offline = contract

- Art.9 alin 2 Contractul care, prin natura sa ori la cererea beneficiarului, impune o executare imediată a prestatiei caracteristice se consideră încheiat în momentul în care debitorul acesteia a început executarea, în afară de cazul în care ofertantul a cerut ca în prealabil să i se comunice acceptarea. În acest ultim caz se aplică prevederile alin. (1).
- Traducere : Daca utilizatorul acceptă termenii licenței unui soft și începe să îl instaleze => contract încheiat (cu excepția cazului în care cel ce licențiază a stabilit altfel)

Click online = contract

- Art.9 alin 3 În cazul în care destinatarul trimite prin mijloace electronice oferta de a contracta sau acceptarea ofertei ferme de a contracta făcute de furnizorul de servicii, furnizorul de servicii are obligatia de a confirma primirea ofertei sau, după caz, a acceptării acesteia.
- Traducere = daca se incheie contractul pe Internet, licențiatorul are si obligatia de a-i confirma primirea acceptarii ofertei Cumparatorului in 24 de ore de cind s-a primit aceasta. Se poate realiza :
 - prin trimiterea unui e-mail, alt mijloc de comunicare individuala (poate chiar prin IM sau SMS) – Alin 3 a)
 - afisarea unei pagini web prin care esti instiintat ca acel contract a fost incheiat (Alin 3 b) – in cazul in care vorbim de un contract acceptat pe o pagina web

2. Legislația românească privind dreptul de autor

- Legea 8/1996 cu multiple modificări – Cap IX – Programe pentru calculator
- Dispoziții conforme cu normele europene și mondiale (inclusiv TRIPS)
- Mărirea protecției pentru programele de calculator de la viața autorului + 50 de ani la viața autorului + 70 de ani
- Legislație neutra dpdv tehnologic

Piraterie cu open source

- **Ordonanța nr.124 din 31 august 2000** pentru completarea cadrului juridic privind dreptul de autor și drepturile conexe, prin adoptarea de măsuri pentru combaterea pirateriei în domeniile audio și video, precum și a programelor pentru calculator – *adoptată prin legea 213/2002*
- Crearea Registrul programelor pentru calculator în cadrul ORDA
- Obligația de înscriere pentru persoanele fizice sau juridice care produc în vederea comercializării, reproduc, distribuie, comercializează sau închiriază programe pentru calculator pe teritoriul României

Piraterie cu open source reloaded

- Ordonanta nr. 25/2006 din 26/01/2006 privind intarirea capacitatii administrative a Oficiului Roman pentru Drepturile de Autor

Art. 17. - (1) Inregistrarea sau, dupa caz, inscrierea in Registrul national al programelor pentru calculator este obligatoriu pentru:

1. persoanele fizice autorizate si persoanele juridice care desfasoara pe teritoriul Romaniei – productie, import, distribuire, inchiriere si comercializare de programe pentru calculator.

2. programele pentru calculator:

a) produse in Romania si comercializate de catre comercianti specializati;

b) importate in Romania si comercializate de catre comercianti specializati.

Piraterie cu open source reloaded

- Un sistem testat 6 ani care nu a dat rezultatele scontate
- Esti obligat să te inscrii pentru a-ți fi apărate drepturile (mai bine !?!))
- Dacă vinzi și produsele proprii fără să fi înscris în registru ești pasibil de amendă
- Lipsa diferențierii între soft open source și soft proprietar
- Noul act pune în practică serioase obstacole în fața celor ce produc soft de tip open source
- Cu toate acestea, nu a existat nici o opoziție oficială, vocală din partea vreunui grup care să reprezinte aceste interese

Piraterie cu open source reloaded

- **Limitari aduse prin legea 364/2006 de aprobare a OG25/2006**
- Distribuire – doar prin magazine
- Comercializare – catre utilizatorul final
- Inscrierea este facultativa pentru
 - Soft realizat la comanda
 - Programele pentru calculator destinate instalarii sau functionarii unor echipamente
 - Programe pentru calculator destinate utilizarii interne de catre institutii, organizatii sau operatori economici si actualizarile acestor programe cu conditia de a nu fi distribuite prin magazine
 - ...

Implicarea comunitatii open source

- Este important sa existe cel putin o organizatie cu o pozitie activa in domeniul politicilor publice care sa reprezinte interesele comunitatii open source in domenii ca :
 - Dreptul de autor
 - Relatia cu autoritatile competente din domeniul IT (MCTI, ANRCTI, etc)
 - Pastrarea principiului de neutralitate tehnologica in achizitiile publice
 - Implicarea in consultarile publice premergatoare propunerii de acte normative
 - Alte domenii (patente software, etc)

3. Ce este Creative Commons

- Crearea unor licente-tip care sa permita – licentierea mai usoara a operelor tale, bazat pe pastrarea (sau nu) a 2 drepturi :
 - Dreptul a permite utilizarea operei doar in scop necomercial (inclusiv in retele p2p)
 - Dreptul de a permite altora sa faca modificari ale operei tale
- Atribuirea (dreptul de a da credit autorului) se pastreaza in cazul oricarei licente CC
- Selectarea jurisdicției și a tipului de opera

Ce nu este Proiectul Creative Commons

- Nu intra in conflict cu nici o lege a dreptului de autor, ci este complementar
- Doar creatorul unei opere poate decide daca o licentieaza sub CC sau nu
- CC nu iti da o protectie mai mare decit legea, in fapt renunti la unele din drepturile tale
- Licentele CC nu sunt revocabile
- Proiectul CC nu te ajuta in instanta pentru respectarea licentei
- CC nu se aplica la soft (exista GPL, GNU, etc.)

Cine foloseste licentele Creative Commons

- Orice creator doreste :-). Licentele CC sunt gratis pentru toata lumea
- Exista insa citeva tipuri importante de utilizare :
 - Cind opera este destinata pentru distribuire cit mai larga
 - In cazul open access – lucrari stiintifice
 - Continut creat de utilizatori (vezi flickr, vezi wikipedia)
 - Bloggeri
 - Managementul deschis al Proprietatii Intelectuale

Proiecte Creative Commons

- 145 de milioane de opere licentiate pe web sub CC (martie 2007)
- Gazditori de continut (52) ce permit licentierea CC :
 - Flickr (poze) 32.5m
 - Soundclick (audio) – 324k
 - Revver (video) – 214k
- Proiecte nationale
 - Overmundo - <http://overmundo.com.br/> - site colaborativ pentru promovarea culturii braziliene. Peste 7 000 de creatori in primele 7 luni, peste 400 000 de referinte pe web
 - Olanda - “Images for the Future” - Proiect guvernamental sustinut cu 137m euro pentru a pune pe web peste 85k ore de film, TV si inregistrari radio + 2.9m fotografii din arhivele olandeze.
 - “A Story of Healing” - film documentar, Oscar 1997, licentiat CC

Resurse Creative Commons

- Mai multe informatii

<http://creativecommons.org>

<http://wiki.creativecommons.org/FAQ>

- Obtine licenta

<http://creativecommons.org/license/>

- Gaseste continut licentiat CC

- <http://search.creativecommons.org/>

Întrebari ?

Multumesc !

Bogdan Manolea

contact@legi-internet.ro

Prezentare licentiata prin Creative Commons

<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>

Câteva aspecte juridice privind licențele deschise

1. Încheierea contractelor printr-un click
2. Legislația românească privind dreptul de autor
si Licențele deschise
3. Creative Commons – licențe deschise pentru
alte opere în afară de software

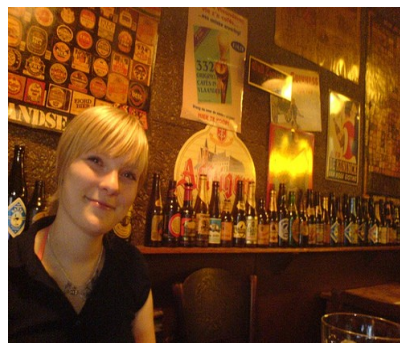

18 Mai 2007, Brașov, Romania

Bogdan Manolea
www.legi-internet.ro

1. Încheierea contractelor...

- Un contract = un acord de voință

2

Hitchhiking -

<http://www.flickr.com/photos/teppo/38176318/>

Another beer -

<http://www.flickr.com/photos/joellecleveland/219776>

Simplificand definițiile existente, un contract este un acord de voință între două sau mai multe părți. De obicei, acordul de voință rezultă în urma unor înscrisuri semnate și stampilate de către părți. Aceasta, însă, nu înseamnă că acordul de voință nu poate fi obținut și altfel.

Legea română consemnează anumite cazuri când chiar tăcerea reprezintă un acord. În cazul relațiilor comerciale de zi cu zi, acordul de voință se întâlnește cu mult mai des decât s-ar putea crede la prima vedere. O cerință expresă (o bere, vă rog!) este o acceptare a ofertei de a vinde bunurile expuse și, deci, un acord de voință între vânzătorul și cumpărătorul dintr-un magazin. Un semn deja intrat în practică (fluturarea mâinii când vezi un taxi) înseamnă o manifestare de voință în a încheia un acord cu taxi-ul respectiv.

...printr-un click

- Art. 9 – Legea comerțului electronic 365/2002
Încheierea contractului prin mijloace electronice

(1) Dacă părțile nu au convenit altfel, contractul se consideră încheiat în momentul în care acceptarea ofertei de a contracta a ajuns la cunoștința ofertantului

Ofertant = cel ce licențiază software

Oferta de a contracta = licența sub care se poate folosi
acel program soft

Acceptarea ofertei = click !

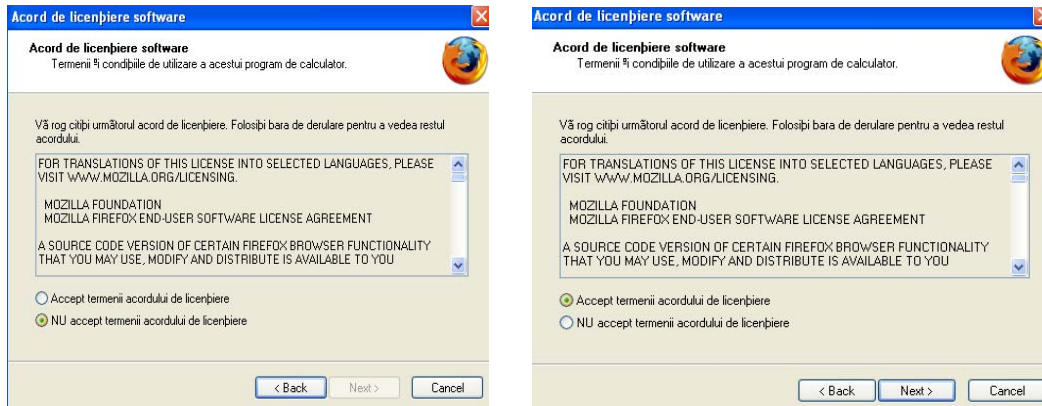
3

Art. 7: Validitatea, efectele juridice si proba contractelor încheiate prin mijloace electronice

- (1) Contractele încheiate prin mijloace electronice produc toate efectele pe care legea le recunoaste contractelor, atunci când sunt întrunite condițiile cerute de lege pentru validitatea acestora.
- (2) Pentru validitatea contractelor încheiate prin mijloace electronice nu este necesar consimțământul prealabil al părților asupra utilizării mijloacelor electronice.
- (3) Proba încheierii contractelor prin mijloace electronice si a obligatiilor care rezultă din aceste contracte este supusă dispozițiilor dreptului comun în materie de probă si prevederilor Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică.

Doar un click !

- Acceptarea ofertei – acțiune din partea destinatarului

4

Importanta actiunii !!!

o casuta deja bifata nu inseamna o actiune

Click offline = contract

- Art.9 alin 2 Contractul care, prin natura sa ori la cererea beneficiarului, impune o executare imediată a prestatiei caracteristice se consideră încheiat în momentul în care debitorul acesteia a început executarea, în afară de cazul în care ofertantul a cerut ca în prealabil să i se comunice acceptarea. În acest ultim caz se aplică prevederile alin. (1).
- Traducere : Daca utilizatorul acceptă termenii licenței unui soft și începe să îl instaleze => contract încheiat (cu excepția cazului în care cel ce licențiază a stabilit altfel)

Click online = contract

- Art.9 alin 3 În cazul în care destinatarul trimite prin mijloace electronice oferta de a contracta sau acceptarea ofertei ferme de a contracta făcute de furnizorul de servicii, furnizorul de servicii are obligatia de a confirma primirea ofertei sau, după caz, a acceptării acesteia.
- Traducere = daca se incheie contractul pe Internet, licențiatorul are si obligatia de a-i confirma primirea acceptarii ofertei Cumparatorului in 24 de ore de cind s-a primit aceasta. Se poate realiza :
 - prin trimiterea unui e-mail, alt mijloc de comunicare individuala (poate chiar prin IM sau SMS) – Alin 3 a)
 - afisarea unei pagini web prin care esti instiintat ca acel contract a fost incheiat (Alin 3 b) – in cazul in care vorbim de un contract acceptat pe o pagina web

6

Modalitati

- a) trimiterea unei dovezi de primire prin postă electronică sau printr-un alt mijloc de comunicare individuală echivalent, la adresa indicată de către destinatar, fără întârziere;
 - b) confirmarea primirii ofertei sau a acceptării ofertei, printr-un mijloc echivalent celui utilizat pentru trimiterea ofertei sau a acceptării ofertei, de îndată ce oferta sau acceptarea a fost primită de furnizorul de servicii, cu conditia ca această confirmare să poată fi stocată si reprodusă de către destinatar.
- (4) Oferta sau acceptarea ofertei, precum si confirmarea primirii ofertei sau a acceptării ofertei, efectuate în unul dintre modurile prevăzute la alin. (3), se consideră primite atunci când părțile cărora le sunt adresate pot să le acceseze.
 - (5) Prevederile alin. (3) nu se aplică în privinta contractelor încheiate exclusiv prin postă electronică sau prin alte mijloace de comunicare individuală echivalente.

Limite + clauze abuzive

2. Legislația românească privind dreptul de autor

- Legea 8/1996 cu multiple modificări – Cap IX – Programe pentru calculator
- Dispoziții conforme cu normele europene și mondiale (inclusiv TRIPS)
- Mărirea protecției pentru programele de calculator de la viața autorului + 50 de ani la viața autorului + 70 de ani
- Legislație neutra dpdv tehnologic

7

Modalitati

- a) trimiterea unei dovezi de primire prin postă electronică sau printr-un alt mijloc de comunicare individuală echivalent, la adresa indicată de către destinatar, fără întârziere;
 - b) confirmarea primirii ofertei sau a acceptării ofertei, printr-un mijloc echivalent celui utilizat pentru trimiterea ofertei sau a acceptării ofertei, de îndată ce oferta sau acceptarea a fost primită de furnizorul de servicii, cu condiția ca această confirmare să poată fi stocată și reprodusă de către destinatar.
- (4) Oferta sau acceptarea ofertei, precum și confirmarea primirii ofertei sau a acceptării ofertei, efectuate în unul dintre modurile prevăzute la alin. (3), se consideră primite atunci când părțile cărora le sunt adresate pot să le acceseze.
 - (5) Prevederile alin. (3) nu se aplică în privința contractelor încheiate exclusiv prin postă electronică sau prin alte mijloace de comunicare individuală echivalente.

Limite + clauze abuzive

Piraterie cu open source

- **Ordonanța nr.124 din 31 august 2000** pentru completarea cadrului juridic privind dreptul de autor și drepturile conexe, prin adoptarea de măsuri pentru combaterea pirateriei în domeniile audio și video, precum și a programelor pentru calculator – *adoptată prin legea 213/2002*
- Crearea Registrul programelor pentru calculator în cadrul ORDA
- Obligația de înscriere pentru persoanele fizice sau juridice care produc în vederea comercializării, reproduc, distribuie, comercializează sau închiriază programe pentru calculator pe teritoriul României

Piraterie cu open source reloaded

- Ordonanta nr. 25/2006 din 26/01/2006 privind intarirea capacitatii administrative a Oficiului Roman pentru Drepturile de Autor

Art. 17. - (1) Inregistrarea sau, dupa caz, inscrierea in Registrul national al programelor pentru calculator este obligatoriu pentru:

1. persoanele fizice autorizate si persoanele juridice care desfasoara pe teritoriul Romaniei – productie, import, distribuire, inchiriere si comercializare de programe pentru calculator.

2. programele pentru calculator:

a) produse in Romania si comercializate de catre comercianti specializati;

b) importate in Romania si comercializate de catre comercianti specializati. ⁹

Piraterie cu open source reloaded

- Un sistem testat 6 ani care nu a dat rezultatele scontate
- Esti obligat să te inscrii pentru a-ți fi apărate drepturile (mai bine !!?)
- Dacă vinzi și produsele proprii fără să fi înscris in registru ești pasibil de amendă
- Lipsa diferențierii între soft open source și soft proprietar
- Noul act pune în practică serioase obstacole în fața celor ce produc soft de tip open source
- Cu toate acestea, nu a existat nici o opozitie oficială, vocală din partea vreunui grup care să reprezinte aceste interese

Piraterie cu open source reloaded

- **Limitari aduse prin legea 364/2006 de aprobare a OG25/2006**
- Distribuire – doar prin magazine
- Comercializare – catre utilizatorul final
- Inscrierea este facultativa pentru
 - Soft realizat la comanda
 - Programele pentru calculator destinate instalarii sau functionarii unor echipamente
 - Programe pentru calculator destinate utilizarii interne de catre institutii, organizatii sau operatori economici si actualizarile acestor programe cu conditia de a nu fi distribuite prin magazine
 - ...

11

Art. 301. – (1) Sunt exceptate de la prevederile prezentei ordonante urmatoarele:

- a) fonogramele, videogramele sau programele pentru calculator ce contin prezentari ale unor organizatii sau institutii;
- b) fonogramele, videogramele sau programele pentru calculator destinate comunicarii comerciale, ce nu fac obiectul comercializarii directe sau indirecte, precum: prezentari de operatori economici, de produse sau servicii;
- c) fonogramele, videogramele sau programele pentru calculator produse de catre institutiile de cult si cele de invatamant, comercializate prin mijloace proprii ale fiecarei institutii sau cu prilejul unor manifestari cultural-artistice organizate de acestea ori la care acestea participa;
- d) fonogramele, videogramele sau programele pentru calculator realizate in scopul prezentarii patrimoniului cultural detinut de muzee, centre de cultura, teatre sau alte institutii similare acestora, ori cele cu caracter promotional specifice activitatii institutiilor culturale, si comercializate prin mijloace proprii ale fiecarei institutii culturale sau cu prilejul unor manifestari cultural-artistice organizate de acestea ori la care acestea participa;
- e) fonogramele, videogramele sau programele pentru calculator oferite cu titlu gratuit vizitatorilor, in cadrul targurilor, saloanelor si al altor manifestari expozitionale, cu conditia ca acestea sa faca obiectul manifestarilor respective;
- f) fonogramele, videogramele sau programele pentru calculator continand instructiuni de utilizare, documentatii, conferinte, seminarii si alte asemenea, cu conditia ca acestea sa nu faca obiectul comercializarii prin magazine;
- g) programe pentru calculator destinate utilizarii interne de catre institutii, organizatii sau operatori economici si actualizarile acestor programe cu conditia de a nu fi distribuite prin magazine;
- h) programele pentru calculator realizate la comanda, ce urmeaza a fi utilizate de beneficiarul comenzii;
- i) programele pentru calculator destinate instalarii sau functionarii unor echipamente, precum si documentatiile aferente ce se comercializeaza impreuna cu echipamentele respective;

Implicarea comunitatii open source

- Este important sa existe cel putin o organizatie cu o pozitie activa in domeniul politicilor publice care sa reprezinte interesele comunitatii open source in domenii ca :
 - Dreptul de autor
 - Relatia cu autoritatile competente din domeniul IT (MCTI, ANRCTI, etc)
 - Pastrarea principiului de neutralitate tehnologica in achizitiile publice
 - Implicarea in consultarile publice premergatoare propunerii de acte normative
 - Alte domenii (patente software, etc)

12

Following the case filed by Associazione per il Software Libero (Assoli - Association for Free Software) to the Regional Administrative Tribunal of Lazio-Rome, the Italian Ministry of Work and Social Politics has withdrawn the call for tenders for Microsoft Licences.

The Department of Technological Innovation of the Ministry of Work published on 21 February 2006 in the Official Journal of the Italian Republic a call for tenders for the supply of Microsoft licenses in the value of approx. 4 540 000 Euros.

Only 11 Italian companies, considered as large Account Resellers by Microsoft were qualified to participate in the tender although the Italian law requires the public administration institutions to compare all acquisition options, including free software.

<http://www.edri.org/edriagram/number5.7/free-software-italy>

3. Ce este Creative Commons

- Crearea unor licente-tip care sa permita – licentierea mai usoara a operelor tale, bazat pe pastrarea (sau nu) a 2 drepturi :
 - Dreptul a permite utilizarea operei doar in scop necomercial (inclusiv in retele p2p)
 - Dreptul de a permite altora sa faca modificari ale operei tale
- Atribuirea (dreptul de a da credit autorului) se pastreaza in cazul oricarei licente CC
- Selectarea jurisdicției si a tipului de opera

Ce nu este Proiectul Creative Commons

- Nu intra in conflict cu nici o lege a dreptului de autor, ci este complementar
- Doar creatorul unei opere poate decide daca o licentieaza sub CC sau nu
- CC nu iti da o protectie mai mare decit legea, in fapt renunti la unele din drepturile tale
- Licentele CC nu sunt revocabile
- Proiectul CC nu te ajuta in instanta pentru respectarea licentei
- CC nu se aplica la soft (exista GPL, GNU, etc.)₁₄

Cine foloseste licentele Creative Commons

- Orice creator doreste :-). Licentele CC sunt gratis pentru toata lumea
- Exista insa citeva tipuri importante de utilizare :
 - Cind opera este destinata pentru distribuire cit mai larga
 - In cazul open access – lucrari stiintifice
 - Continut creat de utilizatori (vezi flickr, vezi wikipedia)
 - Bloggeri
 - Managementul deschis al Proprietatii Intelectuale

Proiecte Creative Commons

- 145 de milioane de opere licentiate pe web sub CC (martie 2007)
- Gazditori de continut (52)ce permit licentierea CC :
 - Flickr (poze) 32.5m
 - Soundclick (audio) – 324k
 - Revver (video) – 214k
- Proiecte nationale
 - Overmundo - <http://overmundo.com.br/> - site colaborativ pentru promovarea culturii braziliene. Peste 7 000 de creatori in primele 7 luni, peste 400 000 de referinte pe web
 - Olanda - “Images for the Future” - Proiect guvernamental sustinut cu 137m euro pentru a pune pe web peste 85k ore de film, TV si inregistrari radio + 2.9m fotografii din arhivele olandeze.
 - “A Story of Healing” - film documentar, Oscar 1997, licentiat CC ¹⁶

Vezi detalii statistici

http://wiki.creativecommons.org/License_statistics

<http://www.freesoftwaremagazine.com/node/2116>

Gazditori de continut licentiat CC

http://wiki.creativecommons.org/Content_Curators

Resurse Creative Commons

- Mai multe informatii

<http://creativecommons.org>

<http://wiki.creativecommons.org/FAQ>

- Obtine licenta

<http://creativecommons.org/license/>

- Gaseste continut licentiat CC

- <http://search.creativecommons.org/>

17

Vezi detalii statistici

http://wiki.creativecommons.org/License_statistics

<http://www.freesoftwaremagazine.com/node/2116>

Gazduitori de continut licentiat CC

http://wiki.creativecommons.org/Content_Curators

Întrebari ?

Multumesc !

Bogdan Manolea

contact@legi-internet.ro

Prezentare licentiata prin Creative Commons

<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>

